

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1619

av Mikael Oscarsson (KD)

Redovisa avdrag, skatter och avgifter på lönebeskedet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att synliggöra skatter och avgifter, inklusive avtalsförsäkringar och avtalspensioner, samt det särskilda avdraget för förvärvsinkomster på lönebesked.

Motivering

Av avsnittet om inkomster i proposition 2013/14:01 framgår: ”Trots en relativt stark utveckling av lönesumman, och därmed av intäkterna från skatt på arbete, ökade de totala skatteintäkterna sammantaget måttligt 2012. Det berodde på att intäkterna från skatt på kapital och konsumtion minskade jämfört med 2011.” Vidare: ”De totala skatteintäkterna bedöms öka i en måttlig takt, om ungefär 3 procent, både 2013 och 2014.”

Det finns såväl direkta som indirekta skatter, öppna och dolda skatter. För det offentliga är inkomstskatter och löneskatter av avgörande betydelse, och av offentlig sektors skatteintäkter på 1 487 miljarder (2013), står skatt på arbete för 909 miljarder kronor, varav direkta skatter – främst inkomstskatter – står för 497 miljarder kronor och indirekta – såsom arbetsgivaravgifterna – står för 411 miljarder.

Den direkta inkomstskatten ser varje löntagare på sitt lönebesked, medan arbetsgivaravgiften mer sällan redovisas öppet. Detta ger en skev bild av skattetrycket i Sverige, som är det näst högsta i världen. Medborgarnas rätt till ett öppet och transparent samhälle innebär inte enbart ett åtagande avseende en lättillgänglig tillgång till offentliga handlingar. Ytterst handlar det om medborgarnas möjligheter att få information från myndigheterna om hela bredden av lagstiftningens konsekvenser för

dem. Detta borde inte minst gälla information om hur stor andel av deras lönesumma som de inte får behålla utan som går till skatt och sociala avgifter.

Det har förmodligen funnits ett intresse hos vissa politiker att inte vilja medvetandegöra svenska folket om det totala skattetrycket. Skatterna höjdes successivt under en lång tid och kreativiteten att dölja skatter har varit stor. Det har i sin tur resulterat i att många svenskar underskattar skattetryckets nivå och inte vet hur mycket skatt de egentligen betalar. Det är inte heller helt ovanligt med uppfattningen att det finns ett direkt samband mellan skattetryck och välfärd, där höga skatter per definition förutsätts ge god välfärd. På så sätt har också ytterligare skattepålagor legitimerats.

Trots sänkt skatteuttag ligger Sverige bland de länder i världen som tar ut mest skatt.

För att tydliggöra för den enskilda löntagaren hur mycket skatt och sociala avgifter han eller hon betalar in, bör också arbetsgivaravgifterna anges på lönebeskedet. Uppgifterna bör omfatta såväl de lagstadgade avgifterna som de avgifter som avtalats med de fackliga organisationerna, så kallade avtalsförsäkringar och avtalspensioner. Vissa arbetsgivare inom både privat och offentlig sektor redovisar detta redan i dag, men de flesta löntagare får inte denna information.

Även det särskilda avdraget för förvärvsinkomster borde redovisas för att på så sätt ge en helhetsbild av det totala skattetrycket på den lön som en löntagare har arbetat ihop. Den offentliga sektorn bör föregå med gott exempel och snarast synliggöra skatter och avgifter på lönebeskedet från riksdagen, Regeringskansliet, statliga myndigheter och kommunsektorn.

.

Mikael Oscarsson (KD)